

سازمان نظام مهندسی ساختمان
استان کرمان

نظام نامه اجرایی سامانه گاز طبیعی با فشار یک چهارم پوند بر اینچ مربع

(M-WR07/01)

تهیه و تنظیم:

گروه مکانیک - کمیته فنی گاز خانگی

۱۳۹۸

ویرایش اول: اسفند ۱۴۰۳

ویرایش دوم: خرداد ۱۴۰۵

فهرست مطالب

ماده ۱- هدف	۳
ماده ۲- تعاریف و شرح وظایف	۳
۱-۲ سازمان	۳
۲-۲ هیئت مدیره	۳
۳-۲ هیئت چهار نفره	۳
۴-۲ شرکت گاز	۳
۵-۲ اداره گاز	۳
۶-۲ واحد بازرسی تاسیسات مکانیکی استان	۳
۷-۲ مدیر واحد بازرسی تاسیسات مکانیکی	۴
۸-۲ کمیته فنی گاز استان	۴
۱-۸-۲ شرح وظایف کمیته فنی گاز	۴
۹-۲ کارگروه حل اختلاف:	۵
۱۰-۲ سرناظر	۵
۱-۱۰-۲ شرح وظایف و مسئولیت های سرناظر (گروه مشورتی مکانیک دفتر نمایندگی)	۶
۱۱-۲ دفاتر نمایندگی	۶
۱۲-۲ واحد بازرسی گاز	۷
۱-۱۲-۲ شرح وظایف و تعهدات واحد بازرسی گاز	۷
۱۳-۲ طراح	۸
۱-۱۳-۲ حداقل وظایف و مسئولیت های طراح	۸
۱۴-۲ مهندس ناظر گاز (بازرس)	۸
۱-۱۴-۲ حداقل وظایف و مسئولیت های ناظر	۸
۲-۱۴-۲ ضوابط انتظامی ناظر و طراح گاز	۱۰
۱۵-۲ مجری	۱۱

- ۲-۱۵-۲ شرح وظایف و تعهدات مجری سامانه گاز ۱۱
- ماده ۳ - شیوه نامه ارجاع کار ناظران گاز ۱۳
- ماده ۴ - گردش کار طراحی، نظارت و بازرسی سامانه گاز ۱۴
- ماده ۵ - شیوه توزیع کار بین مهندسان ناظر ۱۴
- ماده ۶ - نحوه پرداخت حق الزحمه ناظران ۱۵
- ماده ۷ - تعرفه ارائه خدمات طراحی نظارت لوله کشی گاز ساختمان ها ۱۵
- پیوست ۱ شیوه نامه ارجاع کار ناظران گاز ۱۶

ماده ۱- هدف

این نظام نامه در اجرای مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان و شیوه نامه اصلاحی اجرای تفاهم نامه مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۱۳ وزارت مسکن و شهرسازی وقت و شرکت ملی گاز ایران، به منظور تنسيق امور مربوطه به ارائه خدمات طراحی، نظارت و اجرای لوله کشی گاز خانگی و تجاری توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کرمان در ۸ ماده تدوین گردیده است و رعایت و اجرای آن برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با لوله کشی گاز ساختمان ها الزامیست.

ماده ۲- تعاریف و شرح وظایف

در این نظام نامه به منظور اختصار، کلمات زیر با مفاهیم مربوط به کار خواهند رفت.

۱-۲ سازمان

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کرمان

۲-۲ هیئت مدیره

هیئت مدیره سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کرمان

۳-۲ هیئت چهار نفره

هیئتی مرکب از نمایندگان اداره کل راه و شهرسازی، اداره کل صنعت، معدن و تجارت، شرکت گاز و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان که دبیرخانه آن سازمان می باشد و امور مرتبط با سایر ارکان نظام نامه که در کمیته فنی گاز تصمیم گیری شده از طریق این هیئت پیگیری می شود.

۴-۲ شرکت گاز

شرکت گاز استان کرمان

۵-۲ اداره گاز

ادارات و نواحی شرکت گاز که در سطح استان مبادرت به واگذاری اشتراک گاز می نمایند.

۶-۲ واحد بازرسی تاسیسات مکانیکی استان

واحدی در سازمان که مدیریت و نظارت بر تمامی واحدهای طراحی و نظارت گاز دفاتر نمایندگی سازمان، ابلاغ کلیه دستورالعمل ها و بخش نامه های مرتبط با مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان به دفاتر نمایندگی، ناظران و مجریان را بر عهده دارد. لازم به ذکر است ارائه خدمات نظارت و طراحی گاز در

شهرستان کرمان توسط واحد تاسیسات مکانیکی استان انجام می گردد که مطابق با شرح وظایف ذکر شده در بخش گاز در واحد تاسیسات مکانیکی (بند ۲-۱۲) می باشد.

۷-۲ مدیر واحد بازرسی تاسیسات مکانیکی

شخصی از کارکنان سازمان دارای مدرک مهندسی مکانیک که از جانب رئیس سازمان و نماینده هیئت مدیره در رشته تاسیسات مکانیکی ساختمان به هیأت مدیره سازمان پیشنهاد و با تأیید هیأت مدیره معرفی می گردد و مسئولیت راهبری و ساماندهی امور مرتبط با طراحی و نظارت سامانه گاز طبیعی در ساختمانها در سطح استان را بر عهده خواهد داشت.

۸-۲ کمیته فنی گاز استان

کمیته فنی گاز استان کمیته ای متشکل از چهار نفر، به همراه نماینده شرکت گاز استان ، نماینده اداره کل راه و شهرسازی استان و نماینده سازمان می باشد. لازم به ذکر است اعضا کمیته و نماینده سازمان توسط هیئت مدیره سازمان و نمایندگان شرکت گاز و اداره کل راه و شهرسازی توسط مدیر آن شرکت و اداره کل تعیین می شوند.

تبصره ۱: اعضای کمیته فنی گاز در اولین جلسه از بین خود یک نفر را به عنوان رئیس، یک نفر نایب رئیس و یک نفر را به عنوان دبیر انتخاب می نمایند .

تبصره ۲: ابلاغ و پیگیری مصوبات کمیته فنی گاز سازمان توسط دبیر انجام می پذیرد.

۱-۸-۲ شرح وظایف کمیته فنی گاز

۱-۸-۲-۱ تعیین محل نظارت گاز ناظران در راستای تنسيق امور مهندسی
۱-۸-۲-۲ معرفی و پیشنهاد افراد حائز شرایط جهت سر ناظر گاز یا عضویت در گروه مشورتی مکانیک دفاتر نمایندگی

۱-۸-۲-۳ مصاحبه تخصصی با ناظران و مجریان جدیدالورود جهت آغاز فعالیت حرفه ای

۱-۸-۲-۴ تعیین شرح وظایف سرناظر (نماینده کمیته فنی)

۱-۸-۲-۵ رسیدگی به شکایات و اختلافات سرناظران و ناظران

۱-۸-۲-۶ رسیدگی به شکایات و اختلاف ناظران ، متقاضیان و شرکتهای مجری

۱-۸-۲-۷ تعیین ناظر منتخب جهت بازرسی های کنترلی

۸-۱-۸-۲ رسیدگی به موضوعات مرتبط با طراحی سامانه گاز

۹-۱-۸-۲ معرفی طراحان و ناظران گاز متخلف به شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان کرمان

۱۰-۱-۸-۲ معرفی مجریان متخلف به مراجع ذیصلاح

۱۱-۱-۸-۲ کارشناسی درخصوص میزان تعرفه خدمات طراحی، نظارت و بازرسی سامانه گاز ساختمان ها جهت ارائه به رئیس سازمان

۱۲-۱-۸-۲ اخذ و بررسی نظرات کارشناسان ذیصلاح در هر بخش و ارائه نظر نهایی

۱۳-۱-۸-۲ همکاری با گروه یا کمیسیون تخصصی مکانیک در خصوص موضوعات مرتبط با طراحی، نظارت و...

تبصره: هرگونه مکاتبه یا استعلام کتبی از اشخاص حقیقی و حقوقی توسط کمیته فنی گاز سازمان می بایست از طریق سازمان نظام مهندسی استان صورت پذیرد و اعضاء کمیته فنی راساً مجاز به مکاتبه یا استعلام از مبادی داخل و خارج از سازمان نمی باشند.

۹-۲ کارگروه حل اختلاف:

این کارگروه متشکل از دو نفر از اعضای کمیته فنی گاز و یک نفر ناظر همیار بازدید کننده این کمیته می باشد مواردی از جمله رسیدگی به شکایات و حل اختلاف بین مجریان و ناظران و همچنین ناظران و صاحبان کار و بازدید از پروژه های در دست اقدام مجریان به منظور کنترل عملکرد ناظران و مجریان برعهده ایشان می باشد لازم به ذکر است اعضای این کارگروه توسط کمیته فنی گاز سازمان انتخاب می شوند.

۱۰-۲ سرناظر

شخصی حقیقی با پروانه اشتغال به کار پایه یک در رشته تاسیسات مکانیکی دارای صلاحیت نظارت و بازرسی گاز که با پیشنهاد کمیته فنی گاز استان و تأیید کمیسیون مشترک شامل "رئیس سازمان، عضو هیئت مدیره در گروه مکانیک، مدیر واحد بازرسی تاسیسات مکانیکی و مدیر دفتر نمایندگی" جهت نظارت بر امور فنی واحد بازرسی گاز دفتر نمایندگی انتخاب می شود.

تبصره ۱: در صورت نیاز و با تایید کمیته فنی گاز، سرناظر می تواند از مهندسين دارای پروانه اشتغال به کار پایه دو در رشته تاسیسات مکانیکی انتخاب شود.

تبصره ۲: مدت مسئولیت سر ناظر گاز حداکثر دو سال می باشد و پس از اتمام مسئولیت، فرد یا افراد جدید توسط کمیته فنی گاز سازمان انتخاب و به کمیسیون مذکور پیشنهاد می شوند.

تبصره ۳: در دفاتر نمایندگی شهرستان های سیرجان، رفسنجان و جیرفت، گروهی تحت عنوان گروه مشورتی مکانیک متشکل از سه نفر که شرایط متناسب با سر ناظر گاز را داشته و توسط کمیسیون فوق الذکر انتخاب می شوند، تمامی وظایف و مسئولیت های سر ناظر را به عهده خواهند داشت. گروه مشورتی مکانیک ضمن هماهنگی کامل با یکدیگر، یک نفر را از میان خود به عنوان دبیر اجرایی انتخاب می نمایند که وظیفه هماهنگی و پیگیری مسائل مرتبط با گروه مذکور و واحد تاسیسات مکانیکی را عهده دار می باشد.

۲-۱۰-۱ شرح وظایف و مسئولیت های سر ناظر (گروه مشورتی مکانیک دفتر نمایندگی)

۲-۱۰-۱-۱ نظارت بر عملکرد طراحان، ناظران و مجریان گاز منطقه با توجه به وظایف و مسئولیت های ایشان در مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان

۲-۱۰-۱-۲ نظارت بر حسن اجرای دستورالعمل های ابلاغی از کمیته فنی گاز خانگی سازمان

۲-۱۰-۱-۳ بررسی و رفع مشکلات بوجود آمده بین طراحان، ناظران، مجریان و متقاضیان منطقه سامانه گاز و در صورت عدم رفع مشکل ارجاع موضوع به کمیته فنی و کمیسیون تخصصی مکانیک

۲-۱۰-۱-۴ نظارت بر روند ارجاع پرونده های نظارتی سامانه گاز حوزه مربوطه

۲-۱۰-۱-۵ کنترل تعداد کار ارجاع شده به ناظران گاز منطقه و کنترل گزارش کارکرد مالی ایشان با رویکردی عدالت محور بر اساس حضور موثر و فعال در روند بازرسی پروژه های ارجاع شده گاز، تعداد شکایت های ارجاع شده، تعداد پرونده های اتمام یافته در مراحل قانونی

۲-۱۰-۱-۶ برنامه ریزی جهت آموزش کارآموزان معرفی شده توسط واحد بازرسی گاز استان در منطقه بر اساس نظام نامه کارآموزی مهندسان طراح و ناظر لوله کشی یک چهارم پوندی ابلاغی شماره ۵۴۰۷۴/ش م مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۸ از شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان

۲-۱۰-۱-۷ انجام بازرسی کنترلی موردی جهت بهبود عملکرد بازرسین منطقه

۲-۱۱ دفاتر نمایندگی

دفاتری که در شهرهای مختلف استان کرمان توسط سازمان دایر شده و یا در آینده دایر خواهد شد.

۱۲-۲ واحد بازرسی گاز

منظور از واحد بازرسی گاز در این نظام نامه بخشی از دفاتر نمایندگی می باشد که خدمات نظارت و طراحی سامانه گاز ساختمان را ارائه می دهد.

۱-۱۲-۲ شرح وظایف و تعهدات واحد بازرسی گاز

۱-۱۲-۲-۱ کنترل مدارک لازم در زمان تشکیل پرونده و ثبت کار

۱-۱۲-۲-۲ ارجاع کار به ناظران از طریق سامانه ارجاع کار

۱-۱۲-۲-۳ در دفاتر نمایندگی که سامانه ارجاع کار عملیاتی نگردیده است، واحد بازرسی گاز موظف است با توجه به صلاحیت ناظر و ظرفیت کاربرگ ایشان، نسبت به تقسیم کار با هماهنگی سرناظر اقدام نماید .

۱-۱۲-۲-۴ عدم پذیرش توصیه در انتخاب ناظر خاص

۱-۱۲-۲-۵ عدم پذیرش هر گونه وجه خارج از تعرفه های مصوب از متقاضی یا مجری

۱-۱۲-۲-۶ ارائه لیست مجریان گاز معرفی شده از سوی اتحادیه صنف مربوطه جهت رویت صاحب کاران در تابلو اعلانات. لازم به ذکر است هر گونه توصیه و معرفی شرکت مجری خاص به صاحب کاران یا نمایندگان قانونی آنها توسط کارکنان سازمان ممنوع می باشد.

۱-۱۲-۲-۷ در صورت عدم تایید سیستم لوله کشی گاز بدون هیچ دلیل قانونی توسط ناظر، دفتر نمایندگی باید پرونده را همراه با گزارش مکتوب ناظر، دریافت و پس از ثبت در دفتر جهت بررسی به سرناظر منطقه ارائه دهد.

۱-۱۲-۲-۸ واحد بازرسی گاز دفاتر موظف اند گزارشات یا شکایات کتبی ناظران، مجریان و مالکان را پس از دریافت و ثبت، جهت بررسی به سرناظر ارائه دهد.

۱-۱۲-۲-۹ واحد بازرسی گاز موظف است ضمن رعایت و اجراء کلیه بخشنامه ها و دستورالعمل های ابلاغی مرتبط، آنها را به اطلاع ناظران، طراحان و مجریان سامانه گاز برساند.

۱-۱۲-۲-۱۰ واحد بازرسی گاز موظف است فرم ها و نقشه های منضم به آن را قبل از ارسال مدارک تایید شده به شرکت گاز کنترل نماید و در صورت وجود نقص، مراتب را به مجری و ناظر جهت اصلاح

آن اعلام نماید. لازم به ذکر است در صورت مشاهده هر گونه تخلف در مدارک ارائه شده، موضوع بایستی از طریق واحد گاز به سرناظر و مدیر واحد تاسیسات مکانیکی استان گزارش شود.

۱۱-۱۲-۲ ایجاد هرگونه شیوه و راهکار متفاوت با رویه های جاری سازمان و این نظام نامه توسط دفاتر نمایندگی ممنوع می باشد.

۱۳-۲ طراح

طراح شخص حقیقی یا حقوقی که دارای صلاحیت طراحی سامانه گاز برای فشار $\frac{1}{4}$ پوند بر اینچ مربع از وزارت راه و شهرسازی می باشد.

۱-۱۳-۲ حداقل وظایف و مسئولیت های طراح

۱-۱۳-۲-۱ محاسبه تمامی اجزا و عناصر شبکه داخلی لوله کشی گاز

۱-۱۳-۲-۲ جانمایی مناسب تجهیزات گاز سوز مطابق با طرح مصوب تاسیسات مکانیکی

۱-۱۳-۲-۳ تهیه طرح اولیه مطابق با الزامات بخش ۱۷-۴ مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان

۱۴-۲ مهندس ناظر گاز (بازرس)

شخص حقیقی یا حقوقی دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی با صلاحیت نظارت بر اجرای سامانه گاز طبیعی در ساختمان از وزارت راه و شهرسازی می باشد .

۱-۱۴-۲ حداقل وظایف و مسئولیت های ناظر

۱-۱۴-۲-۱ ناظر موظف است نسبت به بازخوانی نقشه ها، مدارک فنی و کنترل طراحی و محاسبات سامانه گاز اقدام و در صورت مشاهده هرگونه اشکال و ایراد فنی نسبت به اعلام موارد به طراح اقدام و پس از رفع اشکالات نقشه ها توسط طراح نسبت به مهر و امضای آنها اقدام و بر همان اساس نسبت به انجام وظایف نظارتی اهتمام ورزد.

۱-۱۴-۲-۲ ناظر باید پیش از اجرای سامانه گاز ضمن بازدید از محل تمامی موارد مندرج در نقشه های اولیه به ویژه موقعیت و مشخصات دودکش ها و نحوه تخلیه محصولات احتراق را بررسی و جهت اجرا تایید نماید و در صورت مشاهده هرگونه مغایرت و یا اشکال، مراتب را به اطلاع طراح و مجری برساند و تا پیش از اخذ تاییدیه طراح، از شروع و یا ادامه عملیات اجرایی جلوگیری نماید.

۲-۱۴-۳ هرگاه در زمان اجرای سامانه لوله کشی لازم باشد تغییری در نقشه‌های اجرایی صورت گیرد باید نقشه‌های اصلاحی بر اساس الزامات مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان توسط مجری تهیه و به تایید مهندس ناظر برسد.

۲-۱۴-۴ مصالح مورد استفاده در سیستم لوله کشی گاز باید قبلاً از شروع عملیات اجرایی لوله کشی توسط ناظر مورد بررسی قرار گرفته و گواهینامه‌های ساخت آنها را کنترل و از مناسب بودن کیفیت صدور تاییدیه‌های مربوطه آنها برای استفاده در سیستم لوله کشی گاز طبق این مقررات اطمینان حاصل نماید. در صورتی که ناظر ضروری تشخیص دهد، برای اطمینان از مطابقت مصالح با این مقررات باید آزمایش‌های لازم بر روی مصالح انجام گیرد.

۲-۱۴-۵ در حین و پایان کار، ناظر باید از کار اجرا شده بازدید نموده و ضمن صورت برداری از اشکالات احتمالی موارد را جهت برطرف کردن آنها به مجری ابلاغ نماید

۲-۱۴-۶ پس از رفع اشکالات و در پایان کار باید سیستم لوله کشی طبق مقررات این مبحث مورد آزمایش‌های لازم قرار گرفته و در صورت عدم وجود مشکل و پس از اتمام عملیات ساختمانی، تایید سامانه گاز به وسیله ناظر صادر گردد.

تبصره ۳: مورد لوله کشی توکار علاوه بر موارد فوق کلیه مراحل کنترل کار حداقل در سه مرحله تا زمان صدور تاییدیه نهایی به شرح ذیل انجام می‌گردد.

۱- بازدید از پرایمرزنی، نوار پیچی‌ها، انجام تست باند نوارها و رنگ آمیزی لوله‌ها مطابق مبحث ۱۷

۲- بازدید چشمی جوش‌ها و انجام تست اولیه

۳- کنترل نوار پیچی سرجوش‌ها و بازدید از نحوه پوشاندن لوله‌های دفنی

۲-۱۴-۷ در صورت تخطی مجری از مسئولیت‌ها و تعهدات و الزامات مقررات ملی، ناظر موظف است مراتب را کتباً با درج در سامانه به اطلاع سازمان نظام مهندسی ساختمان استان و مراجع ذیصلاح پیش بینی شده در قانون برساند و مجری مکلف به رفع آن می‌باشد.

۲-۱۴-۸ آشنایی با قوانین و مقررات (به ویژه مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان) و بخشنامه‌های جاری و دستورالعمل‌های مرتبط با امور گاز فشار ضعیف سازمان نظام مهندسی جزء بدیهیات و از وظایف مهندس ناظر بوده و عدم آگاهی از آن سبب سلب مسئولیت ناظر نخواهد شد.

۹-۱-۱۴-۲ چنانچه ناظر ظرف ۷۲ ساعت از زمان ارجاع کار نسبت به شروع نظارت اقدام ننماید، واحد گاز مجاز به تعویض و ارجاع مجدد کار در سامانه گاز می باشد.

۱۰-۱-۱۴-۲ ناظران مجاز به نظارت عملیات لوله کشی ساختمان ها ی مربوط به خود و نزدیکان درجه یک نمی باشد.

۱۱-۱-۱۴-۲ ناظران حداکثر ۲۱ روز در سال مجاز به مرخصی یا غیرفعال نمودن کاربرگ نظارت گاز خود می باشند. در صورت غیبت بیش از آن، به تعداد روزهای مازاد بر ۲۱ روز و به میزان تعداد روزها با احتساب ضریب ۲ از ارجاع کار به ایشان خودداری می گردد.

تبصره ۱: در صورت درخواست مرخصی استعلاجی، با موافقت کمیته فنی گاز، کسر امتیاز غیبت لحاظ نمی گردد.

تبصره ۲: در صورت درخواست کتبی ناظر مبنی بر عدم حضور به مدت یک سال یا بیشتر از یک سال، کسر امتیاز غیبت لحاظ نمی گردد.

۲-۱۴-۲ ضوابط انتظامی ناظر و طراح گاز

در صورت دریافت گزارش تخلف از اقدامات انجام شده توسط ناظر یا طراح و یا مشاهده تخلف ایشان در زمان بازرسی و کنترل توسط سازمان یا سایر مراجع ذیصلاح، ناظر یا طراح مشمول عواقب ذیل بنا به تشخیص کمیته فنی خواهد شد:

الف (برای اولین مرتبه اخطار کتبی توسط کمیته فنی گاز سازمان به ایشان.

ب (برای دومین مرتبه و تکرار تخلف، معرفی به شورای انتظامی.

تبصره: در صورت اعتراض ناظر (طراح) به حکم صادر شده توسط شورای انتظامی استان، تا زمان صدور نهایی حکم توسط شورای انتظامی کشور، تصمیم گیری در خصوص محل انجام کار ایشان بر عهده کمیته فنی گاز استان خواهد بود.

برخی از موارد تخلف به شرح ذیل بوده ولی محدود به آنها نمی باشد:

۱. گزارش کتبی صاحب کار یا مجری در خصوص عدم رعایت موارد و الزامات مندرج در مبحث ۱۷

مقررات ملی ساختمان و تائید موضوع توسط سرنظر یا در صورت لزوم کمیته فنی گاز خانگی

۲. عدم حضور ناظر در فرایند نظارت و ارجاع فرایند نظارت به غیر یا انجام نظارت به صورت غیرحضور

۳. قصور یا خودداری از انجام فرایند نظارت یا انصراف غیر موجه و بدون دلیل از امر نظارت (بررسی موجه یا غیر موجه بودن انصراف بر عهده سرنظر و در صورت لزوم با کمیته فنی گاز می باشد).

۴. ایجاد هرگونه ارتباط مالی با صاحب کار یا مجری

۲-۱۵ مجری

مجری لوله کشی گاز شخص حقیقی یا حقوقی دارای صلاحیت است که مسئول اجرای سامانه لوله کشی داخل ساختمان وفق نقشه های تایید شده و الزامات مبحث ۱۷ مقررات ملی ساختمان است و شامل مجری تجربی، حقیقی و حقوقی مطابق تعاریف مندرج در بند مبحث ۱۷ مقررات ملی ساختمان (۱۴۰۳) می باشد.

۲-۱۵-۲ شرح وظایف و تعهدات مجری سامانه گاز

حداقل وظایف و مسئولیت های مجری سامانه گاز به شرح زیر است :

۲-۱۵-۲-۱ مسئولیت کلیه امور مرتبط با اجرای سامانه گاز طبیعی در ساختمان از جمله استفاده از مصالح مناسب، اجرای صحیح لوله کشی گاز بر اساس نقشه های تایید شده، اجرا یا انجام جوشکاری برابر ضوابط و آیین نامه ها، انجام آزمایش های لازم، تزریق گاز و راه اندازی سیستم لوله کشی گاز ساختمان و تهیه نقشه های اجرایی، که همگی باید مطابق الزامات این مبحث باشد تمامی امور مربوط به مجری که طبق مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان بر عهده مجری می باشد. صدور تاییدیه های ناظر، بعد از اجرا از مسئولیت های وی نمی کاهد.

۲-۱۵-۲-۲ مجری لوله کشی گاز موظف است سامانه گاز طبیعی ساختمان را مطابق نقشه هایی که به تایید طراح و ناظر مربوطه رسیده است اجرا نموده و در مورد هر انشعاب از امکان تامین هوای مناسب و همچنین امکان تخلیه محصولات احتراق مطابق الزامات مبحث هفدهم اطمینان حاصل نماید.

۲-۱۵-۲-۳ در مواردی که وفق مبحث هفدهم تشخیص موضوع تصمیم گیری به عهده ناظر گذاشته شده است و ناظر تغییراتی را در نقشه های اجرایی ضروری بداند، نظر وی لازم الاجرا بوده و مجری موظف به رعایت نظرات ایشان، بر اساس نقشه های اصلاح شده توسط طراح می باشد.

۲-۱۵-۲-۴ در صورت تخطی ناظر از الزامات مبحث هفدهم مقررات ملی ، یا عدم تایید کار اجرا شده بدون دلیل کافی، مجری می تواند موضوع را به مرجع ذیصلاح ارجاع و درخواست رسیدگی نماید.

۲-۱۵-۵ کلیه موارد اجرایی شامل اجرای لوله کشی گاز، نصب دریچه‌ها و کانال‌های تامین هوای احتراق، نصب و اجرای دودکش‌ها و تمامی موارد اجرایی مرتبط با سامانه گاز ساختمان باید مطابق الزامات مبحث هفدهم باشد و توسط مجری انجام شود. بررسی امکان اجرای طرح و جزئیات اجرایی در طرح با مجری است و کلیه مراحل اجرایی باید با هماهنگی ناظر باشد. همچنین در صورت نیاز به تغییر در جزئیات طرح، قبل از اجرا باید تغییرات با هماهنگی طراح و ناظر انجام شده و پس از تایید، عملیات اجرایی شروع شود.

۲-۱۵-۶ مجری موظف است پس از کنترل تمامی مدارک لازم جهت تشکیل پرونده، شامل پروانه ساختمان، نامه دهیاری و ... ضمن حصول اطمینان از صحت آنها، در سامانه گاز سازمان برای ثبت پروژه اقدام نماید.

۲-۱۵-۷ هزینه طراحی و نظارت لوله کشی گاز بر اساس تعرفه مصوب، توسط مجری از کارفرما دریافت و به حساب سازمان واریز می‌گردد لازم به ذکر است در صورت وجود اشکال در مراحل اجرایی سامانه گاز پرداخت هزینه بازرسی مجدد بر عهده مجری می‌باشد.

۲-۱۵-۸ مجری موظف است حداکثر ظرف مدت ۴۸ ساعت بعد از تعیین ناظر نسبت به انجام هماهنگی‌های لازم با ناظر و اخذ تاییدیه مصالح و سایر موارد اقدام نماید.

تبصره: حضور مجری تجربی یا حقیقی به همراه ناظر در محل پروژه الزامی می‌باشد. فقط مجریان حقوقی می‌توانند نسبت به معرفی نماینده فنی اقدام نمایند.

۲-۱۵-۹ مجری مجاز به انجام عملیات اجرایی قبل از پیش بازرسی توسط ناظر نمی‌باشد.

۲-۱۵-۱۰ در زمان اولین مرحله نظارت ناظر از ساختمان، حضور صاحب کار یا نماینده قانونی وی الزامیست و وظیفه هماهنگی حضور صاحب کار در زمان بازرسی بر عهده مجری می‌باشد.

۲-۱۵-۱۱ در صورت عدم حضور ناظر به هر دلیلی بعد از هماهنگی صورت گرفته و در هر مرحله ای از اجرای کار، مجری موظف است موضوع را به صورت کتبی به واحد گاز در منطقه اطلاع دهد.

۲-۱۵-۱۲ مجری موظف است در زمان عملیات اجرایی از وسایل و تجهیزات ایمنی و استفاده نماید و موارد مربوط به مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان با عنوان ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا را رعایت نماید. همچنین استفاده از لباس کار توسط مجری که نام دفتر یا شرکت مجری بر روی آن درج

شده باشد الزامی می باشد. علاوه بر آن مجری موظف است نسبت به اخذ بیمه نامه مسئولیت مدنی بصورت سالانه برای پروژه های خود اقدام نماید.

۱۵-۲-۱۳ مجری موظف است از افراد واجد صلاحیت (افراد دارای پروانه مهارت فنی از اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان) جهت اجرای عملیات لوله کشی گاز استفاده نماید.

۱۵-۲-۱۴ مجری موظف است پس از انجام لوله کشی گاز و تایید مهندس ناظر یک نسخه از پیوست شماره یک مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان (راهنمای ایمنی) را به صاحب کار ساختمان تفهیم و تحویل نماید.

۱۵-۲-۱۵ حضور مجری در زمان تحویل پرونده و نقشه های تأیید شده به سازمان الزامی می باشد. ضمناً مجریان حقوقی می توانند برای تحویل پرونده نسبت به معرفی نماینده اقدام نمایند.

تبصره ۱: نقشه چون - ساخت (ازبیلت) بایستی توسط مجری تهیه و مهر و امضاء گردد.

تبصره ۲: در صورت بروز هرگونه تخلف یا کوتاهی مجری در انجام وظایف خود، مراتب از طریق سازمان جهت رسیدگی به مراجع ذیصلاح (برای مجریان تجربی : هیات رسیدگی به تخلفات صنفی / برای مجریان حقوقی و حقیقی : شورای انتظامی) ارسال می شود.

۱۵-۲-۱۶ در هر مرحله بازنگری مبحث هفدهم مقررات ملی ساختمان و ابلاغ آن توسط وزارت راه و شهرسازی، مجریان موظف به گذراندن دوره آموزشی و ارائه گواهینامه قبولی آن ، به واحد گاز می باشد.

ماده ۳ - شیوه نامه ارجاع کار ناظران گاز

این شیوه نامه که پیوست همین نظامنامه می باشد با هدف بهبود فرایند انتخاب و ارجاع کار توسط گروه مکانیک و واحد فناوری اطلاعات سازمان تدوین شده است. در این روند ضمن رعایت شفافیت و عدالت از طریق امتیازدهی، اولویت بندی دقیق ناظران گاز دارای شرایط برای انجام نظارت های فنی و اجرایی انجام می شود. فرایند انتخاب ناظران گاز براساس هفت پارامتر کلیدی طراحی شده است این پارامترها به عنوان معیارهای ارزیابی ناظران گاز در نظر گرفته شده و به صورت کمی و وزنی تحلیل می شود تا اولویت بندی دقیق و منصفانه انجام شود

ماده ۴ - گردش کار طراحی، نظارت و بازرسی سامانه گاز

۴-۱ مراجعه صاحب کار به مجری و ارائه مدارک مورد نیاز جهت انجام فرآیند اجرای سامانه به وی

۴-۲ تهیه طرح اولیه توسط طراح گاز ذیصلاح

۴-۳ ثبت کلیه مدارک لازم توسط مجری در سامانه سازمان نظام مهندسی

۴-۴ بررسی مدارک و انتخاب ناظر پروژه توسط سازمان

۴-۵ مدت زمان ارائه خدمات نظارت برای پروژه های با لوله کشی روکار یکسال و برای پروژه های با لوله کشی توکار در ساختمان های گروه «الف» و «ب» دو سال و در ساختمان های گروه «ج» و «د» سه سال می باشد.

تبصره ۱: در صورت عدم اتمام کار در مدت زمان فوق، ۲۵ درصد مبلغ کل تعرفه مصوب سال جاری به ازای هر سال اخذ می شود. ضمناً در صورتی که عملیات اجرایی سامانه گاز در مدت زمان های مندرج ۴-۵ شروع نشده باشد، مالک موظف به پرداخت تمامی هزینه های نظارت بر اساس تعرفه سال جاری خواهد بود.

تبصره ۲: در صورت عدم اتمام کار در مدت دو برابر زمان های مندرج در بند ۴-۵ ناظر مسئولیتی در خصوص ادامه نظارت نداشته و امکان انصراف دارد

تبصره ۳: در صورت گذشت زمان بیش از ۶ ماه از صدور تائیدیه های ناظر و عدم اشتراک پذیری گاز توسط صاحب کار، سیستم لوله کشی مجدداً باید به وسیله مجری آزمایش و توسط ناظر تائید شود. پرداخت هزینه نظارت در قالب تعرفه نظارت گاز مرحله دوم همان سال محاسبه و به ناظر پرداخت می شود. ضمناً هزینه مربوطه به عهده صاحب کار می باشد.

تبصره ۴: تائیدیه های صادر شده توسط سازمان به مدت سه سال دارای اعتبار بوده و پس از گذشت این مدت، فرآیند نظارت گاز باید از ابتدا انجام شود و هزینه های مربوط بایستی مطابق تعرفه های جاری محاسبه و توسط صاحب کار پرداخت گردد.

ماده ۵ - شیوه توزیع کار بین مهندسان ناظر

ارجاع کار در سامانه گاز سازمان و بر اساس شیوه نامه ارجاع کار ناظران گاز که پیوست همین نظام نامه می باشد انجام می شود.

تبصره ۱: در دفاتر نمایندگی فاقد سامانه ارجاع کار، با رعایت تمامی موارد این نظام نامه و دستورالعمل های کمیته فنی گاز، ارجاع کار به صورت دستی انجام می شود.

ماده ۶- نحوه پرداخت حق الزحمه ناظران

گردش کار پرداخت حق الزحمه ناظران توسط واحد بازرسی گاز طبق مراحل ذیل

۱-۶ اخذ گزارش کارکرد ناظران در پایان هر ماه از سامانه گاز، کنترل و ارسال آن به واحد مالی جهت تنظیم سند

تبصره: در دفاتر نمایندگی فاقد سامانه ارجاع کار، واحد گاز ضمن کنترل فرم گزارش اقدامات ناظر با لیست کارهای ارجاع شده به ایشان، کارکرد نهایی را جهت انجام امور مربوطه به واحد مالی ارسال می نماید.

۲-۶ ارسال گزارش کارکرد مالی ناظران پس از کنترل و تائید سرناظر به مدیر دفتر نمایندگی جهت کنترل و تائید

۳-۶ ارسال فرم ها و گزارش های تائید شده جهت کنترل و تائید نهایی به واحد بازرسی تاسیسات مکانیکی استان

۴-۶ ارسال کارکرد مالی ناظران به امور مالی سازمان بعد از بررسی و تائید آن توسط مدیر واحد بازرسی تاسیسات مکانیکی استان

حق الزحمه ناظران پس از دریافت و تائید کارکرد مالی ایشان و کسر کسورات قانونی توسط امور مالی سازمان به حساب اعلامی ناظر پرداخت می گردد.

۵-۶ قابل ذکر است با توجه به شرح وظایف و مسئولیت های سرناظر در این نظام نامه، مجموع کارکرد مالی سالانه وی می تواند نسبت به مجموع کارکرد مالی سایر ناظران منطقه ۳۰ درصد بیشتر باشد.

ماده ۷ - تعرفه ارائه خدمات طراحی نظارت لوله کشی گاز ساختمان ها

تعرفه خدمات طراحی و نظارت سامانه گاز سازمان بر اساس تعرفه خدمات مهندسی که در شش ماهه اول سال توسط وزارت راه و شهرسازی یا شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ابلاغ می گردد تعیین می شود.

پیوست ۱- شیوه نامه ارجاع کار ناظران گاز

این شیوه نامه با هدف بهبود فرآیند انتخاب و ارجاع کار به ناظران گاز تدوین شده است. در این روند ضمن رعایت شفافیت و عدالت، از طریق امتیازدهی، اولویت بندی دقیق ناظران گاز دارای شرایط برای انجام نظارت های فنی و اجرایی انجام می شود.

فرآیند انتخاب ناظران گاز بر اساس هفت پارامتر کلیدی طراحی شده است. این پارامترها به عنوان معیارهای ارزیابی ناظران گاز در نظر گرفته شده و به صورت کمی و وزنی تحلیل می شوند تا اولوی تبندی دقیق و منصفانه انجام شود.

پ-۱-۱ پارامترهای کلیدی و توضیح آنها

پ-۱-۱-۱ تجربه و سابقه همکاری در نظارت گاز

- محاسبه تعداد روزهای فعالیت.
- تاثیر مستقیم بر امتیاز اولویت بندی ناظران گاز

پ-۱-۱-۲ نوع لوله کشی

- امکان انتخاب نظارت در انواع لوله کشی گاز (زیرکار، روکار یا هر دو)
- کمک به تخصصی تر شدن نظارت پروژه های گاز

پ-۱-۱-۳ پایه پروانه نظارت

- لحاظ شدن سابقه و تجربه ناظر در زمینه نظارت گاز

پ-۱-۱-۴ تعداد مناطق انتخابی برای نظارت گاز

- مناطق به دو گروه شهری و حومه شهر تقسی مبنی می شوند
- با پذیرش بازرسی در تعداد بیشتری از مناطق امتیاز بیشتر کسب می شود
- امکان مدیریت تعداد و پراکندگی جغرافیایی مناطقی که ناظر گاز می تواند انتخاب و پوشش دهد
- مدیریت زمانی انجام نظارت و امکان نظارت متناسب با وقت ناظر

پ-۱-۱-۵ تعداد و نوع کنتورهای نظارت شده از ابتدای سال جاری

- تحلیل عملکرد بر اساس تعداد و نوع کنتورهای مورد نظارت در مناطق شهری و حومه شهر (میزان کسر امتیاز برای کنتورهای حومه ۵۰ درصد کمتر خواهد بود)
- براساس تعداد و نوع کنتور ارجاع شده براساس اطلاعات جدول (۳) از امتیاز کاسته می شود.
- رعایت عدالت در نظارت گاز و تخصیص کار به همه ناظران منطقه، بر اساس تعداد کار انجام شده.

پ-۱-۱-۶ تعداد روزهای مرخصی ثبت شده در سامانه (عدم فعالیت)

- سنجش میزان حضور و فعالیت ناظر گاز در طول سال.
- جلوگیری از تخصیص پروژه به ناظران گاز با نرخ زیاد عدم حضور.

پ-۱-۱-۷ مشارکت در آموزش و توسعه مهارت

- ارزیابی شرکت در دوره‌های آموزشی، کارگاه‌ها و برنامه‌های ارتقای مهارت
- کمک به ارتقای کیفیت نظارت و ایجاد انگیزه برای رشد حرفه‌ای ناظر گاز

پ-۱-۲ کاربرد پارامترها

- **جمع‌آوری داده‌ها :** اطلاعات مرتبط با هر پارامتر از سامانه‌ها و سوابق ناظر گاز جمع‌آوری می‌شود.
- **محاسبه امتیاز و اولویت‌بندی :** با استفاده از وزن‌دهی پارامترها، هر ناظر گاز امتیاز کل دریافت می‌کند.
- **تخصیص پروژه‌ها :** بر اساس امتیاز کل و اولویت‌بندی، پروژه‌ها در مناطق مختلف به ناظران گاز تخصیص داده می‌شوند.

پ-۱-۳ نحوه محاسبه امتیاز

۱- امتیاز اولیه :

به همه ناظران محترم گاز امتیاز اولیه ۱۰ تعلق می‌گیرد. لازم به ذکر است امتیاز مشارکت در آموزش و توسعه مهارت، به صورت تشویقی مازاد بر ۱۰ امتیاز ذکر شده و حداکثر ۳۰ امتیاز با تصویب گروه مکانیک در این بخش لحاظ خواهد شد.

۲- امتیاز منطقه :

براساس تعداد منطقه انتخابی امتیاز منطقه با وزن ۳۰ به صورت زیر تعیین می‌شود (حداکثر امتیاز ۳۰)

$$۳۰ * \frac{\text{تعداد مناطق انتخابی}}{\text{تعداد کل مناطق}}$$

۳- امتیاز نوع لوله کشی :

وزن این پارامتر ۱۰ در نظر گرفته شده و بصورت ذیل محاسبه می شود (حداکثر امتیاز ۱۰)

نوع لوله کشی انتخابی	امتیاز
روکار	۰
زیرکار	۵
هر دو	۱۰

جدول ۱: امتیاز نوع لوله کشی انتخابی

۴- امتیاز پایه نظارت:

وزن این پارامتر ۲۰ در نظر گرفته شده و بصورت ذیل محاسبه می شود (حداکثر امتیاز ۲۰)

پایه نظارت	امتیاز
۱	۲۰
۲	۱۵
۳	۱۰

جدول ۲: امتیاز پایه نظارت

۵- امتیاز سابقه همکاری:

وزن این پارامتر ۳۰ در نظر گرفته شده و حداکثر امتیاز با ۳ سال (۱۰۹۵ روز) سابقه کار بدست می آید (حداکثر امتیاز ۳۰)

۶- امتیاز کاهشی مرخصی :

ناظران گاز می توانند از طریق سامانه گاز با غیرفعال کردن کاربرگ نظارت، درخواست مرخصی خود را ثبت کنند. حداقل تعداد روز مرخصی در هر بار درخواست ۷ روز و حداکثر ۲۱ روز می باشد. به ازای هر روز مرخصی بیش از ۲۱ روز، یک روز از امتیاز همکاری کاسته می شود.

۷- محاسبه امتیاز خام:

امتیاز کاهشی ردیف ۶ از مجموع امتیازهای اخذ شده در مراحل ۱ تا ۵ کسر شده و نتیجه با ضریب یکصد هزار به عنوان امتیاز خام در نظر گرفته می شود.

۸- امتیاز کاهشی کنتورهای ارجاع شده :

به ازای هر دستگاه کنتور ارجاع شده از ابتدای سال جاری مطابق با جدول زیر امتیاز کاهشی کنتور محاسبه می شود. امتیاز کاهشی برای کنتورهای مناطق فرعی (حومه) ۵۰ درصد لحاظ می شود.

کنتور	G _{۲,۵}	G _۴	G _۶	G _{۱۰}	G _{۱۶}	G _{۲۵}	G _{۴۰}	G _{۶۵}
امتیاز کاهشی مناطق اصلی	۱۵۰۰	۲۰۰۰	۳۰۰۰	۴۰۰۰	۵۰۰۰	۶۰۰۰	۷۰۰۰	۸۰۰۰
امتیاز کاهشی مناطق فرعی	۷۵۰	۱۰۰۰	۱۵۰۰	۲۰۰۰	۲۵۰۰	۳۰۰۰	۳۵۰۰	۴۰۰۰

جدول ۳: امتیازات کاهشی کنتورهای ارجاع شده

۹- محاسبه امتیاز نهایی :

امتیاز کاهشی کنتور از امتیاز خام، کسر شده و امتیاز نهایی بدست می آید.

مثال :

برای یک بازرس با شرایط زیر، نحوه امتیازدهی به صورت مرحله به مرحله تشریح می شود:

۱. منطقه ۷ از ۱۳ منطقه شهرستان محل فعالیت، برای بازرسی انتخاب شده است.
۲. بازرسی پروژه هایی با لوله کشی زیرکار انتخاب شده است.
۳. پایه ۱ نظارت
۴. تاریخ شروع همکاری در نظارت (بازرسی) : ۱۴۰۰/۱۰/۱۰
۵. ۳۱ روز در مرخصی
۶. تعداد کنتورها از ۱۴۰۴/۰۹/۰۱ :

❖ ۱۰ دستگاه کنتور G_۴ در مناطق اصلی

❖ ۳۰ دستگاه کنتور G_۴ در مناطق فرعی

❖ ۵ دستگاه کنتور G_۶ در مناطق اصلی

➤ نحوه محاسبه امتیاز :

۱. امتیاز اولیه :

امتیاز تحت عنوان امتیاز اولیه به همه مهندسين بازرس گاز تعلق می گیرد.

۲. امتیاز منطقه :

$$\frac{6}{13} * 30 = 16.15$$

۳. امتیاز بازرسی نوع لوله کشی (جدول ۱):

$$0.5 * 10 = 5$$

۴. امتیاز پایه نظارت (جدول ۲):

$$1 * 20 = 20$$

۵. امتیاز همکاری در نظارت (بازرسی) :

اگر تاریخ روز محاسبه ۱۴۰۴/۰۹/۱۶ و تاریخ شروع به همکاری در بازرسی گاز ۱۴۰۰/۱۰/۱۰ در نظر گرفته شود تعداد روز همکاری ۱۴۳۶ روز است. برای هر روز همکار امتیاز $\frac{1}{10.95}$ در نظر گرفته شده و چون حداکثر امتیاز در سه سال همکاری بدست می آید (وزن ۳۰) امتیاز در این حالت ۳۰ لحاظ می شود:

$$\frac{1}{10.95} * 1436 * 30 \approx 39.34$$

۶. امتیاز کاهشی مرخصی:

اگر بازرس از ابتدا سال جاری تاکنون چندین بار کاربرگ همکاری خود را غیرفعال کرده باشد و مجموع تعداد روز غیرفعال بودن از ۲۱ روز بیشتر شود، به ازای هر روز مرخصی تا صفر شدن امتیاز همکاری به میزان $\frac{1}{10.95}$ از این امتیاز کاسته می شود. با فرض ۳۱ روز غیر فعال بودن کاربرگ همکاری امتیاز همکاری :

$$\frac{1}{10.95} * (31 - 21) * 30 = 0.27$$

✓ در این مرحله امتیاز کاهشی مرخصی از مجموع امتیاز مراحل ۱ تا ۵ کسر شده و امتیاز خام با ضریب یکصد هزار بدست می آید:

✓ امتیاز خام

$$(10 + 16.5 + 5 + 20 + 30 - 0.27) * 10000 = 812300$$

۷- امتیاز کاهشی کنتورهای ارجاع شده (جدول ۳):

تعداد کنتورها از ۱۴۰۴/۰۱/۰۱ :

❖ ۱۰۰ دستگاه کنتور G^4 در مناطق اصلی

❖ ۳۰ دستگاه کنتور G^4 در مناطق فرعی

❖ ۵ دستگاه کنتور G^6 در مناطق اصلی

$$(10 \times 2000) + (30 \times 1000) + (5 \times 3000) = 65000$$

۸- محاسبه امتیاز نهایی :

$$812300 - 65000 = 747300$$

✓ امتیاز نهایی